

Срещи - консултации с Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури към Министерството на земеделието и храните и Басейнова дирекция „Черноморски район“ в рамките на обществените обсъждания на проекта на Програмата от мерки към Морската стратегия на Р България

05 април 2016 г., ИАРА, гр. Бургас

13 април 2016 г., БДЧР, гр. Варна

Целта на двете срещи е обсъждане на проекта на Програмата от мерки за постигане на добро състояние на морската околна среда, с период на действие 2016 - 2021 г., част от Морската стратегия на Р България. Разработването на такъв стратегически документ е изискване на Рамкова директива за морска стратегия 2008/56/ЕО (РДМС).

Конкретните срещи са част от поредица срещи с отделните компетентни органи съгласно Наредбата за опазване на околната среда в морските води (НООСМВ), в рамките на текущия процес на обществените обсъждания.

Мерки, дискутирани по време на срещите:

- мярка № 2 „Въвеждане на Еко-етикетиране (базирано на съществуващи релевантни еко - етикети)“;
- мярка № 6 „Образователни кампании на местните инициативни рибарски групи (МИРГ) и браншови сдружения по отношение на ефективното използване на риболовни техники и оборудване, щадящи околната среда“;
- мярка № 7 „Стимулиране на щадящи околната среда практики за риболовни съдове под 10 м дължина, без тралиращи средства на борда (дребно-мащабен риболов)“;
- мярка № 8 „Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация“;
- мярка № 9 „Промотиране и стимулиране (включително и финансово) на незастрашаващи околната среда, методи за събиране на рапан (Rapan) и други черупкови (миди)“;
- мярка № 10 „Разработване на многогодишни планове за управление на целевите рибни запаси (предмет на стопански риболов)“;
- мярка № 11 „Подобряване на контрола по отношение на хрилните мрежи за калкан“;
- мярка № 12 „Определяне на времево-пространствени забрани и ограничения за риболов“;
- мярка № 16 „Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване, и смекчаване, и оценка на въздействието на неместни видове“.

- мярка № 17 „Изменение на съществуващото законодателство, при необходимост, чрез въвеждане на разрешителен режим за дейности в морската среда или други регулаторни изменения“;
- мярка № 18 “Осигуряване на поетапно изпълнение на изискванията на РДМС 2008/56/ЕО чрез обезпечаване на необходимата информация в т.ч. механизми за финансиране и управленски решения“;
- мярка № 19 „Развитие на нетрадиционни за България и/или иновативни биотехники за морското аквакултурно производство или за добив на стопански ценни видове“.

Т. Милкова (БДЧР) Г. Балушева (Дирекция „УВ“, МОСВ) откри и представи накратко целта на срещата. Последва представяне на участниците (приложен присъствен списък към настоящият протокол).

След кратка въстъпителна информация за целите и основните изисквания на директивата и в частност относно Програмата от мерки, срещата продължи с представянето на двете общи стратегически мерки:

- **Мярка 18** - целта ѝ е да осигури по-ефективен механизъм (общи действия, приоритети, преодоляване на пропуските) на прилагане на директивата.
- **Мярка 17** - тази мярка е свързана основно с анализ и изменение на съществуващото законодателство, при необходимост.

За мярка № 18, беше пояснено, че в поле „Отговорна институция/ии за прилагането на мярката“ ще се добавят всички останали министерства, като МОСВ и БДЧР ще останат като първостепенни отговорни институции за нейното прилагане.

- **мярка № 2** „Въвеждане на Еко-етикетиране (базирано на съществуващи релевантни еко - етикети)“

Съгласно чл. 25., ал.1 от Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА) „Развъждането и отглеждането на риба и други водни организми и производството на носители на генетичен материал от хидробионти се осъществява от еднолични търговци и юридически лица, регистрирани в ИАРА“.

Тези регистрирани в ИАРА рибовъдни стопанства, обаче, се различават от регистрираните в Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ). Същото разминаване се наблюдава и при списъците с обявените за търговия храни с животински произход. Има разлика във видовете, обект на производство, които се следят от ИАРА и БАБХ.

Д. Чакърова (ИАРА) направи предложение да се включи като компетентните органи за изпълнение на мярката да се включи БАБХ и регионалните ѝ структури - Областните дирекции по безопасност на храните (ОДБХ), а ИАРА да се измести в новосъздадено поле „Заинтересовани страни“.

В поле „Връзка с други директиви / законодателства / политики“ следва да се добави Регламент № 853 / 2004 г. на Европейския парламент и на Съвета относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход и свързаното национално законодателство.

Беше решено посочената сума 370 000 лв. в поле „Разходи“ да се коригира / премахне, т.к. на този етап не може да се каже конкретно какви ще за разходите за прилагане на мярката.

- **Мярка № 6** „Образователни кампании на местните инициативни рибарски групи (МИРГ) по отношение на ефективното използване на риболовни техники и оборудване, щадящи околната среда“;

Към заглавието на мярката е добавено и „браншови сдружения“ т.е. „Образователни кампании на местните инициативни рибарски групи (МИРГ) и браншови сдружения по отношение на ефективното използване на риболовни техники и оборудване, щадящи околната среда“.

По информация на ИАРА, риболов се извършва и в изключителната икономическа зона (ИИЗ) на Р България до 20 -24 морски мили, много рядко до 40 мили.

Основно риболов се извършва до 2-4 морски мили, с разрешително от изпълнителна агенция „Морска администрация“ ИАМА, Дирекциите в гр. Варна и Бургас.

След обсъждане на евентуалните разходи за изпълнение на мярката, беше решено, посочената конкретна сума от поле „Разходи“ да се изтрие, т. на този етап не може да се определят точните средства.

- **Мярка № 7** „Стимулиране на щадящи околната среда практики за риболовни съдове под 10 м дължина, без тралиращи средства на борда (дребно-машабен риболов)“

Има предприети първоначални стъпки за разширяване за морските зони за защита, чрез разширението им до 3 - милната зона по цялото крайбрежие и съответно забрана за риболов до тази граница. Заповедта е влязла в сила, но не включва цялото крайбрежие. Тези действия са предприети, изпълнявайки съществуваща препоръка на Генералната комисия по рибарство за Средиземно море за забрана за тралиране до 3-милната зона в морски води.

Във връзка с посочените възможни източници на финансиране, беше решено ИАРА да провери дали Европейския фонд за рибарство (НПМДР 2014 - 2020 г.) е адекватен за разглежданите мерки, свързани с рибарството. Ако няма възможност за финансиране на тези мерки от ЕФМДР по ПМДР 2014-2020 г., в поле „Възможности на финансиране“ във формулярите на тези мерки от проекта на ПоМ, следва да се изтрие този източник.

- **Мярка 8** „Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация“

Проучването в забранените зони може да се извърши в рамките на регулярния мониторинг по РДМС или да чрез бъдещия проект (подготовка на проектно предложение от Дирекция „НСЗП“, МОСВ за картиране на морското дъно в българската акватория на Черно море.

Беше решено, че ИАРА да прегледа по-подробно мярката и да предложи допълнително прецизиране на текста.

- **Мярка № 9** „Промотиране и стимулиране (включително и финансово) на незастрашаващи околната среда, методи за събиране на рапан (Rapan) и други черупкови (миди)“:

Т. Милкова (БДЧР) отправи запитване към представителите на ИАРА дали има изрична разпоредба за използване на ръчен способ за улов на рапани, като при мидите?

ИАРА издават разрешителни за усвояване на различни видове морски продукти (включително и за рапани).

- **Мярка № 10** „Разработване на многогодишни планове за управление на целевите рибни запаси (предмет на стопански риболов)“:

Изхождайки от препоръките на Регламент 1380 2013 г., представителите на Дирекция „Морско дело и рибарство“ към МЗХ предлагат да се промени името на мярката и в поле „Кратко и точно описание на мярката“ текста да се ревизира и да е по-подробно разписан.

Мотиви: Специфичният план за мониторинг и контрол на разтоварванията от калкан (изготвян от ИАРА) и годишният Национален план за контрол в рибарството (изготвян от ИАРА) не представляват по своята същност многогодишен план по смисъла на чл.9 и 10 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 11.12.2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1380&from=BG>).

Съгласно Част IV от Препоръка GFCM/39/2015/3 относно създаването на набор от мерки за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов при риболова на калкан в Черно море на Генералната комисия по рибарство в Средиземно море, България има задължение да разработва ежегодно по отношение на калкана (до 31 Януари) Национален план за мониторинг, контрол и наблюдение. Също така България следва да разработва и прилага мерки по отношение на черноморската бодлива акула, в изпълнение на Препоръка GFCM/39/2015/4 относно мерки за управление на черноморска бодлива акула в Черно море.

БДЧР предложи ИАРА да изпрати предложение за ревизия на текста.

- **Мярка № 11** „Подобряване на контрола по отношение на хрилните мрежи за калкан“:

ИАРА направи уточнение за хрилните мрежи за улов на калкан представляват мономерно влакно, а не с многомерно.

От посочените цели в поле „Екологични цели“ да изключват тези, в чиито обхват влизат защитени зони, т.к. в тях е забранено тралирането.

В поле „Необходимост от транснационално регулиране“ е изтрито „да“ и е записано „Необходима координация в рамките на Черноморската комисия относно дейностите по контрол, свързани с опазване на ресурсите от калкан.“

В полета „Принос на мярката към постигане на целите“ и „Трансграничен ефект е добавено „в т.ч. на регионално ниво“.

В поле „Разходи“ е добавено следното:

„Административни разходи“

1. Разходи за изпълнение на анализа по етап 1 (възлагане, проект).

Оперативни разходи

4. Разходи за закупуване и доставка на техническо оборудване.“

В поле „Индикатор(и) за оценка на ефективността“ е актуализиран текста и са добавени допълнителни стъпки. Полето е ревизирано по следния начин:

1. Извършен анализ на ефективността на контрола, констатации, препоръки.
2. Работна програма за поетапно прилагане на необходимите дейности за изпълнение на препоръките от етап 1.
3. Изпълнени препоръки, резултат.
4. Брой проведени срещи (на национално ниво) за обсъждане на националните действия за увеличаване на контрола по отношение на спазването на изискванията за улов на калкан и взети решения.
5. Брой проведени двустранни срещи между отговорните институции от България и Румъния.
6. Брой подписани двустранни споразумения за изпълнението на взетите решения.
7. Намаляване на количеството на нецелевия приулов (кг / год).
8. Брой проверени рибарски съдове / годишно по отношение на спазването на изискванията за улов на калкан;
9. Брой наложени санкции / годишно за неспазване на изискванията.

В поле „Ниво на координация“ е добавено „регионално ниво“.

В поле „Институция(и), отговорна за прилагането на мярката“ е добавен следния текст: „Заинтересовани страни: Министерство на околната среда и водите (БДЧР) Басейнова дирекция Черноморски район. Институти, браншовите организации.“. Да се прецизира допълнително дали научните институти да останат, имат ли пряко касателство към тази мярка.

В поле „Потенциални трудности при прилагането на мярката“ Съществува риск от ненавременно или недостатъчно финансиране за изпълнение на отделните етапи от мярката.

Има риск от затруднение при координацията при прилагането на мярката на регионално ниво между черноморските държави“

- **Мярка № 12 „Определяне на времево-пространствени забрани и ограничения за риболов“:**

Във връзка с тази мярка, ИАРА информира, че забраната за улов на калкан е действаща към този момент и се отнася за периода 01 април до 31 май 2016 г.

Внесени промени в текста на поле “Кратко и точно описание на мярката”.

В поле “Връзка с други директиви / законодателства / политики” е изтрил Регламент № 708 / 2007 г. относно използването на аквакултурите на чуждоземни и неприсъщи в района видове.

В поле “Необходимост от транснационално регулиране” е изтрило „Не“ и е внесен следния текст „Необходима координация в рамките на Черноморската комисия относно пространствено-времеви забрани и ограничения, с цел опазване на заплахите на стопански значими видове“.

В поле “Трансграничен ефект” е добавено следното изречение “Напротив, очаква се положителен ефект върху рибните запаси за регион Черно море”

Внесени промени в текста в полета “Разходи” и “Индикатор(и) за оценка на ефективността”.

В поле “Социално - икономическа оценка” е махнато следното изречение „Мярката би могла да окаже негативен ефект върху частния бизнес чрез ограничаване и/или забрани за риболовни дейности“.

В поле „Институция(и), отговорна за прилагането на мярката“ е добавен следния текст: „Заинтересовани страни: Министерство на околната среда и водите (БДЧР) Басейнова дирекция „Черноморски район“, научни институти, браншови организации“.

Да се прецизира допълнително дали научните институти да останат, имат ли пряко касателство към тази мярка.

- **Мярка № 16** „Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване, и смекчаване, и оценка на въздействието на неместни видове“:

Няма предложения за ревизиране на мярката.

- **мярка № 19** „Развитие на нетрадиционни за България и/или иновативни биотехники за морското аквакултурно производство или за добив на стопански ценни видове“:

Да се редактира заглавието на мярката, като се махне „иновативни биотехники“. ИАРА да се измести в новосъздадено поле „Заинтересовани страни от прилагането на мярката“, т.к. няма преки компетенции по изпълнението на такива инициативи.

В края на срещите беше решено, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури да изпрати допълнителни коментари по всички разгледани мерки, след по - подробно запознаване с формулярите или да се обсъдят на евентуална следваща работна среща в рамките на обществените обсъждания на проекта на ПоМ към Морската стратегия на Р България, при необходимост.

05.04.2016 г.
ИАРА, гр. Бургас
13.04.2016 г.
БДЧР, гр. Варна

Протоколирал:
Стела Барова, гл. експерт
отдел „Опазване на морските води и мониторинг“
Басейнова дирекция „Черноморски район“